

Raționalism umanitar

Francisco Ferrer

1909

Când, acum șase ani, am avut marea bucurie de a deschide *Școala Modernă* din Barcelona, am făcut să se înțeleagă bine cum că acest sistem de învățământ va fi rațional și științific. Întâia noastră grijă, înainte de toate, a fost să prevenim publicul că, socotind rațiunea și știința ca antidotul tuturor dogmelor, în școala noastră nu se va preda niciun soi de religie.

Știam că declarația aceasta va provoca ura castei popești și că vom fi combătuți cu toate armele de care se slujesc de obicei cei ce trăiesc numai din minciună și din ipocrizie și se pricep atât de bine să abuzeze de înrâurirea pe care le-o dă ignoranța credincioșilor lor, cum și puterea ocârmuirii. Însă, cu cât ni se arăta mai mult că era o îndrăzneală nemaipomenit de mare de a ne pune în vrajbă cu biserica domnitoare, cu atât prindeam mai mare curaj de a stărui în întreprinderea noastră, cu încredințarea că, cu cât un rău e mai mare, cu cât e mai puternică o tiranie, cu atât trebuie mai multă vigoare ca s-o combați, cu atât trebuie să cheltuiești mai multă energie ca s-o distrugi.

Protestarea generală, ațâțată de presa clericală împotriva *Școlii Moderne*, căreia voi putea să-i dătez un an de temniță, ne dovedi că, încrezătorii în superioritatea acestei metode de învățământ, eram datori să dăm tuturor raționaliștilor noi imbolduri, ca să continue opera cu mai multă hotărâre decât oricând, ca s-o mărească, ca s-o răspândească din toate puterile lor.

Trebuie să se țină seama, cu toate astea, cum că menirea *Școlii Moderne* nu se mărginește la dorința de-a face să dispară din capete prejudecata religioasă. Dacă-i adevărat că această prejudecată e una dintre cele ce se împotrivesc mai mult la dezrobirea intelectuală a inșilor, numai nimicirea ei nu poate să ne asigure pregătirea unei omeniri libere, fericite, căci se poate concepe un popor să fie fără religie, dar și fără libertate.

Dacă clasa muncitorilor se emancipează de prejudecata religioasă și păstrează prejudecata proprietății, așa cum ființează în timpul de față, dacă muncitorii primesc parabola care susține că pururea au să fie săraci și bogați, dacă învățământul raționalist trebuie să se mulțumească a răspândi noțiuni de igienă, de științe naturale, și a pregăti numai buni ucenici, buni băieți de prăvălie, buni funcționari, buni muncitori de soi, vom putea foarte bine între ateii să ducem o viață mai mult sau mai puțin sănătoasă, robustă, potrivit sărăcăcioasei hrane pe care niște ticăloase salarii ne-ar putea îngădui s-o dobândi, însă vom rămâne veșnic, vom rămâne robii capitalului.

Școala Modernă, înțelege să combată toate prejudecățile care împiedică emanciparea totală a insului. Pentru aceasta, ea adoptă raționalismul umanitar, care stă în a băga în mintea copiilor dorința de a cunoaște obârșia tuturor nedreptăților sociale pentru ca, cunoscându-le, să le poată combate și să li se împotrivescă. Raționalismul nostru umanitar combate războaiele fratricide, interne sau externe, combate exploatarea omului de către om, robia femeii, el combate pe toți dușmanii armoniei omenești, ignoranța, răutatea, trufia și alte vicii și rele care-i țin pe oameni împărțiți în împilatori și împilați.

Învățământul raționalist și științific al *Școlii Moderne* cuprinde, precum vedem, studiul a tot ce-i priincios libertății insului și armoniei obștești, spre a ne îndruma spre un regim de pace, de dragoste și de bunăstare pentru toți, fără deosebire de clase și sex.

F. Ferrer y Guardia

Carcel Modelo de Madrid, 1 iunie 1907

Biblioteca Anarhistă

Francisco Ferrer
Raționalism umanitar
1909

Preluat la 20.12.2022 de la <https://pagini-libere.ro/>

ro.theanarchistlibrary.org